

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

Кафедра телебачення

ПРАКТИКА ПЕДАГОГІЧНА

**Навчально-методичні матеріали
для студентів магістратури спеціальності
021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»**

галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

спеціальність 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»

ОПП «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»

факультет кіно-телемистецтва

Харків-2019 рік

Друкується за рішенням ради факультету кіно-, телемистецтва ХДАК
(протокол № 5 від 30.01. 2019 р.)
Рекомендовано кафедрою телебачення ХДАК
(протокол № 9 від 19.01. 2019 р.)

Розробник: З.І. Алфьорова, доктор мистецтвознавства, професор , декан факультету кіно-, телемистецтва ХДАК

Рецензенти:

Соколюк Людмила Данилівна, доктор мистецтвознавства, професор , завідувач кафедри теорії і історії мистецтва ХДАДМ

Зборовець Іполіт Васильович, доктор мистецтвознавства, професор кафедри мистецтвознавства, мовознавства і літературознавства ХДАК

Практика педагогічна: навчально-методичні матеріали для студентів магістратури спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» /Розроблено З.І.Алфьоровою / Харківська держ.акад.культури. — Х.: ХДАК, 2019., 19 с.

Мета дисципліни «Практика педагогічна» є формування уявлення та закріплення на практиці у студентів – магістрів про методичні та практичні засади викладання циклу дисциплін практичної підготовки за ОПП за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» галузі знань 02 «Культура і мистецтво», підвищення рівня лекторської майстерності при підготовці занять з профільних навчальних курсів.

© Харківська державна академія культури, 2019

© Алфьорова З.І., 2019

Програма навчальної дисципліни

Практика (педагогічна)

I. Опис предмета навчальної дисципліни

Предмет: Практика (педагогічна)

Курс: підготовка бакалаврів	Напрямок, спеціальність, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS: 5 Загальна кількість годин: 150	ОПП Аудіовізуальне мистецтво та виробництво Спеціальність 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво Ступінь: магістр	Обов'язкова Рік підготовки: 1 Семестр: 2 Практичні: 72 годин Самостійна робота: 78 годин Вид контролю: залік, 2 семестр

II. Мета і завдання дисципліни

Курс «Практика (педагогічна)» є одним із базових для підготовки магістрів за ОПП «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво» та спрямований на практичне закріплення набутих у процесі вивчення комплексу спеціальних дисциплін спеціальних (фахових) компетентностей.

Предметом навчальної дисципліни «Педагогічна практика» є педагогічна майстерність фахівця аудіовізуально-го мистецтва та виробництва.

Міждисциплінарні зв'язки забезпечують:

- Сучасні інформаційні та освітні технології

- Методика викладання фахових дисциплін, лекторська майстерність
- Виконавсько-педагогічна майстерність фахівця;

Мета дисципліни «Педагогічна практика» є формування уявлення та закріплення на практиці у студентів – магістрів про методичні та практичні засади викладання циклу дисциплін практичної підготовки за ОПП за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» галузі знань 02 «Культура і мистецтво», підвищення рівня лекторської майстерності при підготовці занять з профільних навчальних курсів.

1.2. Основними завданнями є

- розкрити сутність системи підготовки фахівця-викладача за ОПП за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» галузі знань 02 «Культура і мистецтво» першого та другого рівня вищої освіти;
- усвідомити та засвоїти на практиці умови реалізації накопичувальної системи навчання за ОПП за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»;
- виявити та закріпити на практиці особливості нормативних документами ОПП за зазначеною спеціальністю;
- закріпити на практиці методологічні та методичні засади навчального процесу за ОПП за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» галузі знань 02 «Культура і мистецтво»;
- усвідомити та засвоїти на практиці структуру і зміст начального плану ОПП за спеціальністю 021 «Аудіо-

візуальне мистецтво та виробництво» галузі знань 02 «Культура і мистецтво» першого та другого рівня вищої освіти;

- підвищити лекторський рівень магістрів як викладачів циклу дисциплін практичної підготовки за ОПП за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»;
- сформуванню достатній учбово-педагогічний рівень проведення різних видів аудиторних занять (лекційних, семінарських, практичних) циклу дисциплін практичної підготовки за ОПП за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»;
- закріпити на практиці психолого-педагогічні особливості педагогічної майстерності фахівця аудіовізуальної сфери.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми магістри повинні:

знати:

- основні характеристики ОПП за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» галузі знань 02 «Культура і мистецтво» першого та другого рівня вищої освіти;
- основні нормативні документи, що регламентують систему підготовки фахівця за ОПП за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» галузі знань 02 «Культура і мистецтво» першого та другого рівня вищої освіти;
- основні засади підвищення загальної і спеціальної педагогічної кваліфікації у навчальних закладах мистецької освіти;

- особливості методики викладання циклу дисциплін практичної підготовки за ОПП за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»;
- структуру і зміст форм навчання у навчальних закладах мистецької освіти;
- головні методологічні та методичні засади навчального процесу за ОПП за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» галузі знань 02 «Культура і мистецтво»;
- методику підготовки лекційного, семінарського та практичного занять з циклу дисциплін практичної підготовки за ОПП за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»;
- методи і засоби активізації учнів та студентів під час навчального процесу з циклу дисциплін практичної підготовки за ОПП за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво».

вміти:

- користуватись нормативними документами, що регламентують систему підготовки фахівця за ОПП за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» галузі знань 02 «Культура і мистецтво» першого та другого рівня вищої освіти;
- самостійно і вільно орієнтуватися в особливостях навчального процесу за ОПП за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» галузі знань 02 «Культура і мистецтво» першого та другого рівня вищої освіти;
- підготувати і провести різні типи занять за ОПП за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та ви

робництво» галузі знань 02 «Культура і мистецтво» першого та другого рівня вищої освіти;

- обґрунтувати методичні засади підготовки лекційного, семінарського, практичного занять за ОПП за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» галузі знань 02 «Культура і мистецтво» першого та другого рівня вищої освіти;
- практично користуватися методами та засобами активізації учнів та студентів під час навчального процесу;
- працювати в педагогічному колективі випускової кафедри відповідного профілю.

оволодіти:

- навичками викладання циклу дисциплін практичної підготовки за ОПП за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»;
- навичками використання прийомів та форм активізації учнівської та студентської молоді при викладанні циклу дисциплін практичної підготовки за ОПП за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»;
- навичками практичної лекторської підготовки при викладанні циклу дисциплін практичної підготовки за ОПП за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво».

IV. Зміст і структура дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин /5 кредитів ЄKTS. Педагогічна практика відбувається з відривом від навчання протягом 4 тижнів на початку 2 семестру 1 року навчання.

V. Тематичний план курсу

№ п\п	Назва розділів, тем	Усього год.	У тому числі				
			Лекц.	Практ.	Інд.	Сам роб.	Форма контр
1	2	3	4	5	6	7	8
	<p style="text-align: center;">Змістовний модуль 1. «Особливості педагогічної діяльності фахівця з аудіовізуального мистецтва та виробництва»</p> <p>Розділ 1. Ознайомлення студента-практиканта з основними напрямками роботи базового фахового педагогічного колективу (випускової кафедри)</p>						
1.	Навчально-методичне забезпечення діяльності базового фахового педагогічного колективу	20		10		10	
	Розділ 2. Педагогічна діяльність студента-практиканта	82		40		42	

1.	Відвідування занять з циклу дисциплін практичної підготовки за ОПП за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»;	16		8		8	
2.	знайомство з нормативною та методичною літературою з конкретних дисциплін з циклу дисциплін практичної підготовки за ОПП за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»;	16		8		8	
3	узгодження підготовлених методичні матеріалів (текстів лекцій, планів семінарських занять, тощо) з закріпленим за ними педагогом	16		8		8	

4	підготовка демонстраційних та інших додаткових матеріалів для проведення лекційного, семінарського та практичного занять з конкретної дисципліни;	18		8		10	
5.	самостійне проведення лекційного, семінарського та практичного заняття з конкретної дисципліни	16		8		8	
Розділ 3. Підсумковий етап педагогічної практики		48		22		26	
1.	підготовка підсумкових звітних матеріалів за результатами педагогічної практики	46		20		26	
2.	Отримання відгуків та зауважень від педагога та керівника практики	2		2			
Усього:		150		72		78	

Форми підсумкового контролю успішності навчання
Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі диференційованого заліку — 2 семестр магістерської програми.

Засоби діагностики успішності навчання
Передбачено проміжні етапи контролю у формі усного опитування, перевірки методичних та звітних документів практики.

VI. ЗМІСТ КУРСУ

Розділ 1

Ознайомлення студента-практиканта з основними напрямками роботи базового фахового педагогічного колективу (випускової кафедри)

Тема 1. Навчально-методичне забезпечення діяльності педагогічного колективу

Вивчення навчального плану з ОПП «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» , форм і методів організаційної, художньо-творчої та навчально-виховної роботи в педагогічному колективі (випусковій кафедрі). Вивчення нормативної методичної документації випускової кафедри. вивчення сталих традицій в колективі та застосування інноваційних підходів у роботі.

Розділ 2

Педагогічна діяльність студента-практиканта

Тема 2. Відвідування занять з циклу дисциплін практичної підготовки за ОПП за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»

Знайомство зі структурою навчально-педагогічного процесу з циклу дисциплін практичної підготовки за ОПП за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво». Ознайомлення з роботою предметних комісій випускових кафедр. Відвідування та аналіз занять профільної предметної комісії. Підсумковий аналіз роботи предметних комісій випускових кафедр.

Тема 3. Ознайомлення з нормативною та методичною літературою

Ознайомлення з нормативною та методичною літературою з конкретних дисциплін з циклу дисциплін практичної підго

товки за ОПП за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»: науково-методичним комплексом дисципліни, конспектом лекцій, іншими матеріалами. Виявлення вузлових тем курсу, за яким буде проводитися лекційне або практичне заняття. Визначення з закріпленим педагогом теми лекційного, практичного занять та їх структури. Підготовка тексту лекції та плану практичного заняття за визначеними темами.

Тема 4. Узгодження підготовлених методичні матеріалів з закріпленим за ними педагогом

Узгодження підготовлених методичні матеріалів (текстів лекцій, планів семінарських занять, тощо) з керівником практики та закріпленим педагогом. Визначення хронометражу майбутнього заняття, форм і методів активізації Уваги студентів підчас проведення, узгодження інших методичних моментів проведення занять з обраної теми.

Тема 5. Підготовка демонстраційних та інших додаткових матеріалів для проведення лекцій

Визначення необхідного обсягу демонстраційних інших додаткових матеріалів для проведення лекцій та практичних занять. Підготовка презентації. Визначення кола питань для обговорення демонстраційних матеріалів.

Тема 6. Проведення лекційного, семінарського та практичного заняття з конкретної дисципліни

Проведення лекційного, семінарського та практичного заняття з конкретної дисципліни.

Розділ 3

Підсумковий етап педагогічної практики

Тема 7. Підготовка підсумкових звітних матеріалів за результатами педагогічної практики

Остаточне заповнення щоденника практики. Підготовка звіту по практиці, заповнення профорієнтаційного листка. Підготовка повного пакету підсумкових звітних матеріалів за результатами практики.

Тема 8. Отримання відгуків та зауважень від педагога та керівника практики

Публічне обговорення загальних результатів практики. Отримання відгуків та зауважень від педагога та керівника практики.

Розподіл балів, що присвоюються студентам

Шкала оцінювання:

90-100 балів – відмінно (А);

75-89 балів – добре (BC);
60-74 бали – задовільно (DE);
35-59 балів – незадовільно з можливістю повторного складання (FX);
1-34 бали – незадовільно з обов'язковим повторним курсом (F).

Визначення рейтингу навчальної діяльності студента

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

- підсумковий контроль (усний звіт про проходження практики з наданням оформленого належним чином щоденника практики) – до 20 балів;
-
-
- виконавсько-педагогічна діяльність (відвідування занять викладачів кафедри, профорієнтаційна робота, методична робота) – до 40 балів;
- проведення лекційних, семінарських та практичних занять – до 40 балів.

VIII. Список літератури

Основна:

1. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів - <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
2. Закон «Про вищу освіту» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

3. Національний глосарій 2014 - http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.
4. Національний класифікатор України: "Класифікатор професій" ДК 003:2010 // Видавництво "Соцінформ", – К.: 2010.
5. НРК - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
6. Перелік галузей знань і спеціальностей - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
7. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.
8. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд - http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabes_p_yakosti_VO_UA_2015.pdf.
9. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації - http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_progr am_2014_tempus-office.pdf.

Допоміжна

1. Алфьорова З.І. Моделі екранної освіти: Схід–Захід / З. І. Алфьорова // Інформаційно-культурологічна та мистецька освіта: стан і перспективи : матеріали міжнар. наук. конф., 12–13 жовт. / М-во культури і мистец. України, Харк. держ. акад. культури. — Х., 2004. — С. 127–129.
2. Алфьорова З.І. Мистецька освіта: виклики сьогодення / З. І. Алфьорова // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харк. держ. акад. культури. — Х., 2006. — Вип. 17 : Мистецтвознавство. Філософія. — С. 88–95. — Бібліогр.: 19 назв.

3. Андрущенко В. Основні тенденції розвитку вищої освіти на рубежі століть //Вища освіта України. — 2001. — № 1. —С 11—17.
4. Беспалько В.П. Додатки до педагогічної технології / В.П.Беспалько. – М.: Народна освіта, 1993. – 128 с.
5. Васьков Ю. В. Педагогічні теорії, технології, досвід (Дидактичний аспект). – Харків: Скорпіон, 2000. – 120 с.
6. Вольнец, М. М. Профессия: оператор : [учеб. пособие для студ. вузов] / М. М. Вольнец. — 2-е изд., перераб. и доп. — М. : Аспект Пресс, 2008. — 184 с. — (Телевизионный мастер-класс). — Библиогр.: с. 182.
7. Зоткина, Е. А. Мотивационно-ценностные ориентации современного телекоммуникатора / Е. А. Зоткина ; Е. А. Зоткина // Дистанц. и виртуал. обучение : науч. журн. – 2009. – № 1. – С. 63-69. – Библиогр.: 4 назв.
8. Кисельов М. Феномен гуманітарної освіти в Україні // Освіта і управління. – 1997. - № 4. – С. 129-133.
9. Кларін М. В. Педагогічна технологія в учбовому процесі. Аналіз зарубіжного досвіду / М.В.Кларін. – М.: Знання, 1989. – 80 с.
10. Кларін М. В. Технологія вчення: ідеал та реальність / М.В.Кларін. – Рига: Експеримент, 1999. – 180 с.
11. Козловский, В. И. Творчество. Профессия. Личность / В. И. Козловский ; В. И. Козловский // Московский государственный университет культуры и искусств: 70 лет : сб. ст. / [ред. кол.: Иванова Г. А. и др.]. – М. : МГУКИ, 2000. – С. 138-140.
12. Кремень В.Г. Філософія освіти ХХІ століття // Освіта України. — 2002. — 28 грудня

13. Ляшенко О. І. Якість освіти як основа функціонування й розвитку сучасних систем освіти // Педагогіка і психологія. – 2005. – № 1.
14. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі: Навч. Посібник / В.М.Нагаєв. — К.: Центр учбової літератури, 2007. — 232 с.
15. Найдьонов І. М. Європейський вибір української вищої освіти //Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи. – К., 2000.
16. Ніколаєнко С.М. Стратегія розвитку освіти України: початок ХХІ століття. / С.М.Ніколаєнко. – К.: Знання, 2006. – 256 с.
17. Освітні технології : навч.-метод. посібник / О. М. Піхота, А. З. Кіктенко, О. М. Любарська та ін. ; за ред. О. М. Піхоти. – К. : А.С.К., 2001. – 256 с.
18. Основи педагогіки і психології вищої школи /Под. ред. Академіка А.В Петровського .-М .:МГУ 1988 – 303с.
19. Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу (Документи і матеріали), частина І і ІІ / М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, В. Д. Шинкарук, В. В. Гребінко, І. І. Бабин. – Тернопіль : Видавництво ТДПУ імені В. Гнатюка, 2004. – 206 с.
20. Перспективні освітні технології : науково-методичний посібник / за ред. Т. С. Сазоненко. – К. : Гопак, 2000. – 560 с.
21. Порядок державної реєстрації та обліку відкритих науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт і дисертацій— К, 2002
22. Режисура як мистецтво та професія. Життя. Актор. Образ : із творчої спадщини / В Кісін. — К. : КМАcademia, 1999. — 268 с.
23. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька : Навч. посібник/ О. П. Рудницька. —Тернопіль, 2005

Навчальне видання

**Практика (педагогічна)
програма курсу
освітньо-професійної програми
підготовки здобувачів вищої освіти
за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»
галузі знань 02 «Культура і мистецтво»
за другим (магістерським) рівнем
1 курс**

Укладач:

Доктор мистецтвознавства, проф. З. І. Алфьорова

Друкується в авторській редакції

Комп'ютерний набір та верстка З. І. Алфьорова

План 2019

Підписано до друку _____ Формат 60X84/16

Гарнітура «Times»

Ум.др.арк. _____ Обл.-вид.арк. _____ Тираж _____

ХДАК, 61057, Харків-57, Бурсацький узвіз,4